

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/64/2022
Identifikačné číslo spisu:	8311214341
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8311214341.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Peter Pačuta, s miestom podnikania Čertižné 223, 067 52 Habura, IČO: 33 845 760, zastúpeného JUDr. Válerij Podol'skij, advokát so sídlom Námestie slobody 1, 066 01 Humenné, proti žalovanému Pozemkové spoločenstvo Kamjana Miková, so sídlom 090 24 Miková 126, IČO: 35 521 520, zastúpenému JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, o zaplatenie 33.211,49 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/84/2020-365 z 27.05.2021 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/63/2018-282 z 28.02.2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 3Cb/27/2012-334 z 30.01.2020 zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že predmetom nájomnej zmluvy bol prenájom lesných pozemkov v k. ú. K. na ich obhospodarovanie podľa platného lesného hospodárskeho plánu na obdobie od 15.04.2008 do 15.04.2018. V texte uvedenej zmluvy nie je uvedená žiadna ďalšia definícia alebo ďalší údaj, ktoré by mohli identifikovať lesné pozemky, ale ani to, či ide o prenájom lesných pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve jednotlivých členov pozemkového spoločenstva, alebo či ide o prenájom lesných pozemkov, ktoré patrili tzv. súkromným vlastníkom a pozemkové spoločenstvo ich len obhospodarovalo. Nájomná zmluva z dôvodu jej zjavne chýbajúcej určitosti je preto neplatná. Zároveň konštatoval, že nebolo možné dospieť k záveru, že neplatnosť alebo nevzniknutie právneho úkonu zavinil žalovaný, keďže nevyvrátiteľná právna domnienka, týkajúca sa vedomosti o obsahu právnych predpisov, sa vzťahuje tak na žalobcu, ako aj na žalovaného. Po právnej stránke súd prvej inštancie aplikoval § 2 ods. 3, § 3 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách, § 1 ods. 1, § 20, § 21 ods. 3 a 4 zákona o nájme poľnohospodárskych pozemkov (v znení účinnom v čase uzavretia nájomnej zmluvy) a § 37, §

39, § 139 ods. 1 a 2 a § 663 Občianskeho zákonníka.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/84/2020-365 z 27.05.2021, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne a v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy a či svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom tiež objasnil, na základe akých skutočností a právnej úvahy vec právne posúdil. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu v odvolaní, že uzavretie nepomenovanej zmluvy pripúšťa Obchodný zákonník, aj Občiansky zákonník. Súčasne však uviedol, že zmluvu, ktorú uzavreli sporové strany dňa 15.04.2008 nemožno posúdiť ako zmluvu nepomenovanú, ale výhradne ako zmluvu pomenovanú, a to nájomnú zmluvu.

4. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd konštatoval, že súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti (relevancia vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam), zákonnosti (z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania) a pravdivosti (hodnovernosť zdroja). Po „individuálnej selekcii“ následne hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti (pri tomto hodnotení už pravdivosť dôkazu posudzuje aj v súvislosti s prípadným rozporom s inými dôkazmi). K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Berúc do úvahy uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že na posúdenie určitosti nájomnej zmluvy nie je postačujúca domnienka žalobcu o tom, že ak by relevantné doklady neboli pri uzavretí nájomnej zmluvy, nemohol by svoju činnosť vykonávať ani on, ani žalovaný a ani odborný lesný hospodár, ale rozhodujúce je skutočné znenie zmluvy, resp. jej príloh. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom nájomnej zmluvy, ktorá nemala žiadne prílohy, bol „prenájom lesných pozemkov v katastri obce Miková na ich obhospodarovanie podľa platného lesného hospodárskeho plánu na obdobie od 15.04.2008 do 15.04.2018“. Neplatnosť tejto nájomnej zmluvy teda spočíva v tom, že neobsahuje náležitosti uvedené v § 21 ods. 4 zákona o nájme poľnohospodárskych pozemkov, v dôsledku čoho nemožno určiť, ktoré nehnuteľnosti sú predmetom nájmu. Za týchto okolností odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol za správny a skutočnosti namietané žalobcom v odvolaní za nespôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 CSP a zásady úspechu v konaní.

5. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) ho podal proti uzneseniu odvolacieho súdu č. k. 1Cob/63/2018-282 z 28.02.2019, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd rozdielne rozhodol, keď dal pokyn súdu prvej inštancie zaoberať sa už predtým vyriešenou právnou otázkou „platnosti zmluvy“, ktorú vyriešil v uznesení č. k. 1Cob/23/2014-138 z 22.04.2015. Poukázal na to, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky alebo ak je právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 CSP). V danom prípade odvolací senát odvolacieho súdu bez rešpektu k rozhodnutiu toho istého súdu znegoval právny názor založený na pravde, realite a zákone.

6. Zároveň dovolateľ podal dovolanie podľa § 421 CSP aj proti rozsudku odvolacieho súdu č. k.

3Cob/84/2020-365 z 27.05.2021 s poukazom na to, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko odvolací súd vyvodil nesprávny právny záver - pokiaľ ide o platnosť nájomnej zmluvy - na dovolateľom podrobne, pravdivo a zákonne popísaný skutkový stav veci. Nesúhlasil s tvrdeniami odvolacieho súdu na strane 8 (body 12 a 13 odôvodnenia) rozhodnutia o pravdivosti, porušení formálnej logiky a domnienkach žalobcu. Nevie, „akú zmluvu súd videl“, keď lesný hospodársky plán (ďalej aj „LHP“) je v zmluve citovaný aspoň šesťkrát, a preto musel byť súčasťou nájomnej zmluvy z 15.04.2008, keďže len podľa neho sa dá v lese hospodáriť. Nelogické a právne irelevantné je aj tvrdenie žalovaného a súdu, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 21 ods. 4 zákona o nájme poľnohospodárskych pozemkov. Podľa jeho názoru zmluva obsahovala všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon a podliehala schváleniu príslušného štátneho orgánu, ktorý nezistil nedostatky a chýbajúce náležitosti. Práve lesný úrad vykonáva aj dohľad nad dodržiavaním lesného hospodárskeho plánu a hospodárenia v lesoch.

7. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

8. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť, pretože nemá náležitosti dovolania vyžadované ustanovením § 428 CSP. Dovolateľ neuvádza, z čoho vyplýva prípustnosť jeho dovolania a neuvádza ani dôvody dovolania tak, ako ich predpokladá Civilný sporový poriadok. Okrem toho dovolanie proti „rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/63/2018-382 z 28.02.2019“ bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie dovolania. V dovolaní voči tomuto rozhodnutiu dovolateľ neuvádza žiadnu rozdielnu prax odvolacieho súdu, keďže uvádza iba rozdielnu prax odvolacieho súdu. Za správne rozhodnutie dovolateľ považuje rozhodnutie sp. zn. 1Cob/23/2014 z 22.04.2015, ktoré je založené na „pravde, realite a zákone“.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

10. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

14. Podľa ustanovenia § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeru, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

15. Podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

16. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak nemá náležitosti podľa § 428 CSP (§ 447 písm. d/ CSP), alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 (§ 447 písm. e/ CSP).

17. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ ním napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, a to uznesenie z 28.02.2019 (v dovolaní je nesprávne uvedené, že dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu - pozn. dovolacieho súdu), ktorým odvolací súd zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 3Cb/27/2012-242 z 22.03.2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie podané dovolateľom však nie je prípustné proti tomuto rozhodnutiu, pretože ide o zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré podľa § 421 ods. 1 CSP nemožno napadnúť dovolaním. Z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP explicitne

vyplýva, že dovolanie je prípustné (len) proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie však proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu.

18. S poukazom na uvedené, dovolací súd dovolanie podané proti uzneseniu odvolacieho súdu č. k. 1Cob/63/2018-282 z 28.02.2019 odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP, t. j. preto, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je ex lege prípustné. Keďže uvedený dôvod bol postačujúci pre odmietnutie dovolania, dovolací súd sa nezaoberal skúmaním ďalších náležitostí, vyžadovaných zákonom pre podanie dovolania. V tomto smere dovolací súd poukazuje na to, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu z 28.02.2019 bolo zrejme podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (čo namietol vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný), avšak uvedenú skutočnosť dovolací súd nemohol preveriť, nakoľko v spise sa nenachádza doručenia z elektronického doručenia tohto rozhodnutia od právneho zástupcu žalobcu. Vrátenie spisu súdu prvej inštancie z tohto dôvodu však dovolací súd považoval za nadbytočné a ne hospodárne, keďže by sa tým zbytočne predĺžilo dovolacie konanie, pričom by to nemalo žiadny vplyv na jeho výsledok (odmietnutie dovolania), nakoľko pre podanie dovolania nebola splnená objektívna podmienka prípustnosti dovolania (dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné).

19. Dovolateľ podal dovolanie podľa § 421 CSP aj proti rozsudku odvolacieho súdu č. k. 3Cob/84/2020-365 z 27.05.2021, a to pre nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ ide o platnosť nájomnej zmluvy. Podľa názoru odvolacieho súdu, obsah dovolania mu neumožňuje uskutočniť meritórny dovolací prieskum, pretože len námietka nesúhlasu dovolateľa s posúdením nájomnej zmluvy ako neplatnej zo strany súdov nižšej inštancie nepredstavuje riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 421 CSP. Z obsahu dovolania nemožno vyvodíť, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci - neplatnosti nájomnej zmluvy a aké má byť správne posúdenie veci - platnosti nájomnej zmluvy. Keďže absentuje podrobnejšia polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu (riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu), dovolací súd nevie z obsahu dovolania ustáliť ani to, ktorý z prípadov prípustnosti dovolania uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ CSP mal dovolateľ na mysli.

20. Aby určitá právna otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o otázku skutkovú). Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť dovolania (dovolateľ podľa § 428 CSP musí o. i. uviesť, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne - dovolacie dôvody). Dovolateľ v posudzovanom prípade v dovolaní právnú otázku a právne posúdenie veci vymedzil len ako „nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ ide o platnosť nájomnej zmluvy“. Z ďalšieho obsahu dovolania nie je možné vyvodíť dôvody vo väzbe na § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP, t. j. konkrétne dovolacie dôvody, z ktorých dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napáda pre nesprávne právne posúdenie veci - pokiaľ ide o platnosť nájomnej zmluvy - a z akých konkrétnych dôvodov považuje nájomnú zmluvu za platnú. Dovolateľ takto konkrétne nešpecifikoval ani právnú otázku (vymedzil ju len všeobecne ako nesprávny právny záver pokiaľ ide o platnosť nájomnej zmluvy), od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

21. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré vymedzil dovolateľ v dovolaní (§ 440 CSP). Úlohou odvolacieho súdu nie je nahrádzať pasívu dovolateľa, pretože dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, akú právnú otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie vymedzenia dôvodov, z akých dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili sudy nižšej inštancie. Ak by postupoval inak (opačne), uskutočnil by procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

22. V prípade dovolania, podaného za účinnosti Civilného sporového poriadku, závisí predovšetkým od samotného dovolateľa a od obsahu spísaného dovolania, či obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, pričom absenciu zákonom predpísaných náležitostí zákon sankcionuje odmietnutím

dovolania.

23. Vzhľadom na to, že podanie žalobcu nespĺňa zákonom prepísané obsahové náležitosti podľa ustanovenia § 428 CSP (absencia konkrétnych dôvodov, z akých žalobca považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne) a zároveň žalobca nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd odmietol jeho dovolanie podľa § 447 písm. d/ a písm. f/ CSP.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, druhá veta CSP).

25. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.